

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Основне академске студије политикологије

Врста и ниво студија: основне академске студије

Назив предмета: Теорија културе

Наставници: др Ђорђевић Ј. Јелена; др Марић Д. Ратка

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 8

Услов:

Циљ предмета

Усредсредјеност на теоријска питања и различите приступе тумачења културе реализоваће се кроз анализу мноштва феномена који улазе у корпус културе схваћене у ширем значењу. Феномени ће бити осветљењени са позиција различитих приступа. Основни циљ предмета је да упозна студенте са различитим теоријским приступима култури; да разјасни многе додирне појмове који често замењују или допуњују сам појам културе; да уведу мноштво «оперативних појмова корисних за тумачење културних феномена; да укаже на дијалоге и полемике међу различитим приступима и да укаже на суштински интердисциплинарну природу модерног проучавања културе; да покаже како се појам културе проширивао од «културе у ужем смислу» до културе схваћена као «начин живота»; да укаже на континуитет и дисконтинуитет у теоријском промишљању културе од класичних до савремених тумачења; Истовремено, циљ предмета је да паралелно са теоријским проблемима прати и основне тенденције развоја саме културе што подразумева указивање на динамику односа између културе и друштва.

Исход предмета

Студенти треба да науче да са дистанце и одредјеном теоријском озбиљношћу тумаче појаве које их окружују, а припадају домену културе у најширем смислу. На тај начин студенти ће учити како да користе различите методологије и приступе у «читању» и интерпретацији различитих културних феномена у којима се преплићу друштвена кретања, политика, економија, свакодневни живот али и "оно најбоље што је људски дух створио". Теоријска знања биће утврђена кроз читање литературе, интерпретацију задатих дела, а биће оживљена кроз дискусије, дебате, критике и тумачења изабраних појава наше савремености.

Садржај предмета

Разграничење појмова. Култура и цивилизација Историјски развој појма и основне назнаке савременог приступа култури; Теорије о култури: Од просветитељства до савремених тумачења културе. Улога културне антропологије и социологије. Дифузионистичке, еволуционистичке, цикличке, структуралистичке, психоаналитичке; Мит: Појам и могући теоријски приступи. Однос преме миту у различитим периодима. Структура митског мишљења. Функције мита. Основни митски мотиви. Мит у религији, књижевности. Популарној култури и култури масовног друштва. Ремитологизација и демитологизација. Политички мит; Ритуал: Појам ритуала. Природа ритуалне комуникације. Могући облици ритуала. Ритуал између религије, позоришта, политике и свакодневног живота; Религија: Појам, функције, типови. Могући приступи религији: антрополошки, психолошки социолошки, културолошки. Религија и култура: проширивање појма религије; Уметност: Појам и облици. Функције, Теорије о уметности. Естетска егзистенција. Теорија уметничке рецепције. Проблем укуса. Модерни укус. Вредновање уметничког дела; Теорија игре Игра у култури. Дефиниција игре, Хомо луденс. Класификација игара. Игра и стваралаштво. Игра између поретка и слободе. Игра у различитим културним и цивилизацијским контекстима. Игра и стваралаштво; Висока култура и култура масовног друштва: Разлике и тачке споја. Висока култура у функцији масовног друштва и културе. Друштвени и културни слојеви. Званична и алтернативна култура; Масовна култура: Појам и карактеристике масовне културе. Културна индустрија и индустрија свести. Медијска култура. Комерцијализација културе. Хедонизам и сензационализам. Стандардизација, хомогенизација. Идеологичност масовне културе; Подкултура и контракултура Разграничење појмова. Теоријски приступи. Појавни облици подкултура. Значење подкултурних стилова. Контракултура и алтернативна култура; Популарна култура: Појам и појавни облици. Популарна култура од фолклора до културе масовног друштва. Од популарне културе ка високој култури. Од високе културе ка популарној. Популарна култура и медији; Феномени модерне културе: У трагању за животним стилима: узроци и облици испољавања. Мода – појам и функције. Нарцизам и мода. Мода као стил, опредељење, комерцијални захтев, културни знак; Проблеми културе у времену глобализације Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Литература

а) основна:

Читанка Састављена од следећих текстова: 1. Ivana Spasić, "Kultura", Kritički pomovnik civilnog društva II, Beograd 2004 2. Ratko Božović, Kultura, Enciklopedija političke kulture 4. Đuro Šušnjić, Religija, Čigoja Beograd, 1995, poglavlje str, 31-87 5. Jelena Djordjević, Mit, Vera, znanje, mir, BOŠ, 2005 6. Jelena Djordjević, Ritual, Enciklopedija političke culture, 7. Jelna Djordjević, Studije kuture, Službeni glasnik, 2008, 2- 36; 38- 1020 Ratka Marić, Potkulture, Kultura, Bgd 1998, 5- 40; Ratka Marić, Kulturna mašina, Bgd, 1885, Viktorija Aleksandar, Sociologija umetnosti, Clio. 2007, 1-107

Број часова активне наставе предавања: 4 вежбе: 1 ДОН: 1 СИР:

Методе извођења наставе:

Предавања, вежбе, семинарски радови

Оцена знања

активност у току предавања 10; усмени испит 35; колоквијуми 35; семинари 20